

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in relasch federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart la furmaziun professiunala (LFPr)

dals 13 da december 2002 (versiun dal 1. da schaner 2015)

Attenziun: Las midadas per ils 1.1.2016 n'èn betg anc integradas.

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin l'artitgel 63 da la Constituziun federala¹, suenter avair gi'invista da la missiva dal Cussegl federal dals 6 da settember 2000²,

concluda:

1. chapitel: Disposiziuns generalas

Art. 1 Princip

¹ La furmaziun professiunala è ina incumbensa communabla da la Confederaziun, dals chantuns e da las organisaziuns dal mund da lavur (partenaris socials; federaziuns professiunalas, autras organisaziuns cumpetentas ed auters purschiders da la furmaziun professiunala). Ellas ed els sa stentan da garantir ina purschida sufficiente en il sectur da la furmaziun professiunala, cunzunt en ils champs professiunals cun vistas per il futur.

² Las mesiras da la Confederaziun han l'intenziun da promover tant sco pussaivel las iniziativas dals chantuns e da las organisaziuns dal mund da lavur cun meds finansials e cun auters meds.

³ Per realisar las finamiras da questa lescha collavuran:

- a. la Confederaziun, ils chantuns e las organisaziuns dal mund da lavur;
- b. ils chantuns er tranter els e las organisaziuns dal mund da lavur er tranter ellas.

CULF 2003 4557

¹ CS 101

² Fegl uffizial federal 2000 5686

Art. 2 Object e champ d'applicaziun

¹ Questa lescha regla per tut ils secturs professiunals danor per quels da las scolas autas:

- a. la furmaziun fundamentala professiunala, inclusiv la maturitad professiunala;
- b. la furmaziun professiunala superiura;
- c. la furmaziun supplementara orientada a la professiun;
- d. las proceduras da qualificaziun, ils attestats ed ils titels;
- e. la furmaziun da las personas responsablas per la furmaziun professiunala;
- f. la cumpetenza ed ils principis da la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera;
- g. la participaziun da la Confederaziun als custs da la furmaziun professiunala.

² Questa lescha na vala betg per furmaziuns che vegnan regladas en autras leschas federalas.

³ En encliegientscha cun ils chantuns po il Cussegl federal excluder singuls champs professiunals dal champ d'applicaziun da questa lescha, sche quai ha per consequenza che la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns è pli rashunaivla.

Art. 3 Finamiras

Questa lescha promova e sviluppa:

- a. in sistem da furmaziun professiunala che permetta a las singulas personas da sa realisar sin plaun professiunal e personal e da s'integrar en la societad, en spezial en il mund da lavur, sco er che las qualificgescha e las renda prontas d'esser flexiblas areguard la professiun e da reussir en il mund da lavur;
- b. in sistem da furmaziun professiunala che serva a la cumpetitivtad dals manaschis;
- c. l'egualitad da las schanzas da furmaziun sin plaun social e regional, l'egualitad effectiva da dunna ed um sco er l'eliminaziun dals dischavantatgs envers las personas cun impediments;
- d. la permeabilitad tranter differentas scolaziuns e furmaziuns a l'intern da la furmaziun professiunala sco er tranter la furmaziun professiunala ed ils auters champs da furmaziun;
- e. la trasparenza dal sistem da furmaziun professiunala.

Art. 4 Svilup da la furmaziun professiunala

¹ Per sviluppar la furmaziun professiunala promova la Confederaziun studis, projects da pilot, la perscrutaziun davart la furmaziun professiunala e la creaziun da structuradas solidas en novs champs da la furmaziun professiunala.

² La Confederaziun daventa senza activa en quests champs, sche quai è necessari per sviluppar la furmaziun professiunala.

³ Per projects da pilot po il Cussegl federal – en cas da basegn e suenter avair tadlà ils chantuns e las organisaziuns respectivas dal mund da lavur – divergiar temporarmain da las disposiziuns da questa lescha.

⁴ La qualidad e l'indipendenza da la perscrutaziun davart la furmaziun professiunala sto vegnir garantida tras instituziuns da perscrutaziun qualifitgadas.

Art. 5 Infurmaziun, documentaziun e meds d'instrucziun

La Confederaziun promova:

- a. l'infurmaziun e la documentaziun, sche quai è d'in interess naziunal u d'in interess per ina regiun linguistica;
- b. la creaziun da meds d'instrucziun per las minoritads linguisticas.

Art. 6 Chapientscha e barat tranter las cuminanzas linguisticas

¹ En il sector da la furmaziun professiunala po la Confederaziun promover mesiras che megliereschan la chapientscha ed il barat tranter las cuminanzas linguisticas.

² Ella po promover particularmain:

- a. la plurilinguitad individuala, cunzunt faschond pretensiuns correspundentas areguard las linguas d'instrucziun ed areguard la furmaziun linguistica da las persunas d'instrucziun;
- b. il barat da persunas d'instrucziun sco er d'emprendistas e d'emprendists tranter las regiuns linguisticas, sche quai vegn sustegnì dals chantuns, da las organisaziuns dal mund da lavur u da las interpresas.

Art. 7 Regiuns e gruppas dischavantagiadas

La Confederaziun po promover mesiras en il sector da la furmaziun professiunala che van a favur da regiuns e da gruppas dischavantagiadas.

Art. 8 Svilup da la qualidad

¹ Ils purschiders da la furmaziun professiunala garanteschon il svilup da la qualidad.

² La Confederaziun promova il svilup da la qualidad, tschenta standards da qualidad e surveglia che tals vegnian observads.

Art. 9 Promoziun da la permeabilitad

¹ Prescripziuns davart la furmaziun professiunala garanteschon la pli gronda permeabilitad pussaivla tant a l'intern da la furmaziun professiunala sco er tranter la furmaziun professiunala ed ils auters champs da furmaziun.

² L'experientscha pratica, professiunala u extraprofessiunala, la furmaziun spezialisada u generala ch'èn vegnidas acquiridas ordaifer las scolaziuns usitadas vegnan messas a quint adequatamain.

Art. 10 Dretgs da cogestiuon da las emprendistas e dals emprendists

Ils purschiders da la furmaziun pratica professiunala e da la furmaziun da scola dattan dretgs da cogestiuon commensurads a las emprendistas ed als emprendists.

Art. 11 Purschiders privats

¹ Per purschiders privats sin il martgà da la furmaziun professiunala na dastgan resutar naginas distorsiuons da concurrenza nungiustificadas pervia da mesiras ch'èn vegnidas prendidas sin basa da questa lescha.

² Purschiders dal sector public che concurrenzeschan purschiders betg subvenziunads dal sector privat ston pretender pretschs confurms al martgà per lur purschidas da furmaziun supplementara orientada a la professiun.

2. chapitel: Furmaziun fundamentala professiunala**1. part: Disposiziuns generalas****Art. 12** Preparaziun per la furmaziun fundamentala professiunala

Ils chantuns prendan mesiras per preparar per la furmaziun fundamentala professiunala las persunas che han deficits da furmaziun individuals a la fin dal temp da scola obligatoric.

Art. 13 Dischequiber sin il martgà da la furmaziun fundamentala professiunala

En il rom dals meds finanzials disponibels po il Cussegl federal prender mesiras limitadas per cumbatter in dischequiber che sa mussa u che smanatscha sin il martgà da la furmaziun fundamentala professiunala.

Art. 14 Contract d'emprendissadi

¹ Las emprendistas ed ils emprendists ed ils purschiders da la furmaziun pratica professiunala fan in contract d'emprendissadi. El sa drizza tenor las disposiziuns dal dretg d'obligaziuns³ concernent il contract d'emprendissadi (art. 344–346a), uschenavant che questa lescha na cuntogna naginas regulaziuns divergentas.

³ CS 220

² Il contract vegn concludì il cumenzament da l'emprendissadi e vala per l'entira durada da la furmaziun fundamentala professiunala. Sche la furmaziun pratica professiunala ha lieu successivamain en plirs manaschis, po il contract vegnir fatg mintgamai per la part respectiva da l'emprendissadi.

³ Il contract d'emprendissadi sto vegnir approvà da l'autorità chantunala cumpetenta. Per l'approvaziun na dastgan vegnir adossadas naginas taxas.

⁴ Sch'il contract d'emprendissadi vegn schlià, sto la purschidra u il purschider da la furmaziun infurmar immediatamain l'autorità chantunala ed eventualmain la scola professiunala spezialisada.

⁵ Sch'in manaschi vegn serrà u sch'el na garantescha betg pli la furmaziun fundamentala professiunala tenor las prescripziuns legalas, procuran las autoritads chantunals ch'ina furmaziun fundamentala professiunala cumenzada possia – sche pussaivel – vegnir terminada en urden.

⁶ Las prescripziuns da questa lescha èn er applitgablhas per l'emprendissadi, sch'igl è vegnì tralascà da far in contract d'emprendissadi u sch'in tal na vegn betg inoltrà u vegn inoltrà cun retard per l'approvaziun.

2. part: Structura

Art. 15 Object

¹ La furmaziun fundamentala professiunala serva ad intermediar ed ad acquirir las cumpetenzas, las enconuschientschas e las abilitads (qua sutvart qualificaziuns) ch'èn indispensablas per exercitar ina professiun u ch'èn necessarias en in champ professiunal u en in champ d'actività (qua sutvart activitad professiunala).

² Ella cumpiglia en spezial l'intermediaziun e l'acquisiziun:

- a. da las qualificaziuns specificas per la professiun che permettan a las emprendistas ed als emprendists d'exercitar in'activitad professiunala en moda cumpetenta e segira;
- b. da la furmaziun generala fundamentala che permetta a las emprendistas ed als emprendists da chattar l'access al mund da lavur, da reussir en quel e da s'integrar en la societad;
- c. da las enconuschientschas e da las cumpetenzas economicas, ecologicas, socialas e culturalas che permettan a las emprendistas ed als emprendists da contribuir ad in svilup persistent;
- d. da l'abilitad e da la prontadad d'emprender per vita duranta sco er da giuditgar e da decider independentamain.

³ Ella suonda il temp da scola obligatoric u ina qualificaziun equivalenta. Il Cussegl federal fixescha ils criteris che servan a fixar la vegliadetgna minimala per cumenzar la furmaziun fundamentala professiunala.

⁴ Las ordinaziuns da furmaziun reglan l'instrucziun obligatorica d'ina segunda lingua.

⁵ L'instrucziun da sport sa drizza tenor la Lescha federala davart la promoziun dal sport dals 17 da zercladur 2011^{4,5}

Art. 16 Cuntegns, lieus da furmaziun, responsabladads

¹ La furmaziun fundamentala professiunala consista:

- a. d'ina furmaziun pratica professiunala;
- b. d'ina furmaziun da scola generala e relativa a la professiun;
- c. d'ina cumplettaziun da la furmaziun pratica professiunala e da la furmaziun da scola, là nua che l'activitad professiunala che vegn emprendida pretenda quai.

² La furmaziun fundamentala professiunala vegn per regla fatga en ils suandants lieus da furmaziun:

- a. en il manaschi d'emprendissadi, en la cuminanza da manaschis d'emprendissadi, en lavuratori d'emprendissadi, en scolas medias da commerzi u en autras instituziuns per la furmaziun pratica professiunala ch'èn renconuschidas per quest intent;
- b. en scolas professiunalas spezialisadas per la furmaziun generala e relativa a la professiun;
- c. en curs intermanaschials ed en auters lieus da furmaziun cumparegliabels per cumplettaziuns da la pratica professiunala e da la furmaziun da scola.

³ Las parts da la furmaziun tenor l'alineia 1, lur structura organisatorica e lur repartiziun temporal vegnan fixadas en l'ordinaziun da furmaziun correspondent tenor ils basegns da l'activitad professiunala.

⁴ La responsabladad visavi l'emprendista u l'emprendist vegn fixada tenor il contract d'emprendissadi. Sch'i na dat nagin contract d'emprendissadi, vegn ella fixada per regla tenor il lieu da furmaziun.

⁵ Per cuntanscher las finamiras da la furmaziun fundamentala professiunala collavuran ils purschiders da la furmaziun pratica professiunala e da la furmaziun da scola sco er dals curs intermanaschials.

Art. 17 Tips da furmaziun e durada

¹ La furmaziun fundamentala professiunala dura dus fin quatter onns.

² La furmaziun fundamentala da dus onns terminescha per regla cun in examen che autorisescha per l'attestat federal da furmaziun professiunala. Ella è

⁴ CS 415.0

⁵ versien tenor la cifra 3 da l'artigel 34 da la Lescha federala davart la promoziun dal sport dals 17 da zercladur 2012, en vigur dapi il 1. d'october 2012 (CULF 2012 3953; Fegl uffizial federal 2009 8189).

concepida uschia che las purschidas tegnan quint spezialmain da las differentas premissas da las emprendistas e dals emprendists.

³ La furmaziun fundamentala da trais fin quatter onns terminescha per regla cun in examen final d'emprendissadi che autorisescha per l'attestat federal da qualificaziun.

⁴ L'attestat federal da qualificaziun ed in diplom da furmaziun generala approfondada autoriseschan per la maturitad professiunala.

⁵ La furmaziun fundamentala professiunala po er vegnir acquirida tras ina furmaziun professiunala betg formala; questa furmaziun vegn terminada cun ina procedura da qualificaziun.

Art. 18 Consideraziun da basegns individuals

¹ Per persunas spezialmain qualifitgadas u cun ina furmaziun preliminar sco er per persunas cun difficultads d'emprender u cun impediments po la durada da la furmaziun fundamentala professiunala vegnir prolungada u scursanida adequatamain.

² Il Cussegl federal decretescha disposiziuns spezialas davart l'accompagnament individual spezialisà da persunas cun difficultads d'emprender en ina furmaziun fundamentala professiunala da dus onns.

³ La Confederaziun po promover l'accompagnament individual spezialisà.

Art. 19 Ordinaziuns da furmaziun

¹ Il Secretariat da stadi per furmaziun, retschertga ed innovaziun (SEFRI)⁶ decretescha ordinaziuns da furmaziun per il sector da la furmaziun fundamentala professiunala. El decretescha quellas sin proposta da las organisaziuns dal mund da l'avur u, en cas da basegn, da sai anor.

² Las ordinaziuns da furmaziun reglan spezialmain:

l'object e la durada da la furmaziun fundamentala;

b. las finamiras e las pretensiuns da la furmaziun pratica professiunala;

c. las finamiras e las pretensiuns da la furmaziun da scola;

d. la dimensiun dals cuntegn da la furmaziun e las parts che vegnan surpilgadas dals lieus da furmaziun;

e. las proceduras da qualificaziun, ils attestats ed ils titels.

³ Las proceduras da qualificaziun per las furmaziuns betg formalas sa basan sin las ordinaziuns da furmaziun correspondentas.

⁶ designaziun tenor la cifra I 8 da l'ordinaziun dals 15 da zercladur 2012 (reorganisaziun dals departaments), en vigur dapi il 1. da schaner 2013 (CULF 2012 3655). Questa midada è vegnida resguardada en l'entira lescha.

⁴ Las ordinaziuns da furmaziun vegnan publicadas en la Collecziun uffiziala dal dretg federal en furma d'in renviament tenor l'artitgel 5 alinea 2 da la lescha dals 18 da zercladur 2004⁷ davart las publicaziuns uffizialas.⁸

3. part: Purschiders

Art. 20 Purschiders da la furmaziun pratica professionala

¹ Ils purschiders da la furmaziun pratica professionala s'engaschan per che las emprendistas ed ils emprendists hajan il meglier success pussaivel en lur emprendissadi ed els surveglian periodicamain quest success.

² Els basegan ina permissiun chantunala per la furmaziun d'emprendistas e d'emprendists; il chantun na dastga adossar naginas taxas per quella.

Art. 21 Scola professionala spezialisada

¹ La scola professionala spezialisada intermediessa la furmaziun da scola. Questa ultima cumpiglia l'instrucziun professionala e l'instrucziun da la furmaziun generala.

² La scola professionala spezialisada ha in'atgna incumbensa da furmaziun; ella:

- a. promova il svilup da la personalitad e la cumpetenzia sociala da las emprendistas e dals emprendists cun als intermediar la basa teoretica per exercitar la professiun, sco er la furmaziun generala;
- b. resguarda ils differents talents da las emprendistas e dals emprendists e tegna quint – tras purschidas spezialas – dals basegns da las personas spezialmain qualifitgadas e da las personas cun difficultads d'emprender;
- c. promova l'egualitad efectiva da dunna ed um sco er l'eliminaziun dals dischavantatgs envers ils impedids tras purschidas e tras furmas da furmaziun correspondentas.

³ La frequentaziun da la scola professionala spezialisada è obligatorica.

⁴ La scola professionala spezialisada po er metter a disposiziun purschidas da la furmaziun professionala superiura e da la furmaziun supplementara orientada a la professiun.

⁵ La scola professionala spezialisada po – en collavuraziun cun las organizaziuns dal mund da lavur e cun ils manaschis – sa participar a curs intermanaschials ed ad ulteriurs auters lieus da furmaziun cumparegliabels.

⁶ Ella po surpigliar incumbensas da coordinaziun per promover la collavuraziun da dals acturs participads a la furmaziun professionala.

⁷ CS 170.512

⁸ integrà tras l'art. 21 cifra 2 da la lescha dals 18 da zercladur 2004 davart las publicaziuns uffizialas, en vigur dapi il 1. da schaner 2005 (CS 170.512)

Art. 22 Purschidas da scolas professiunalas spezialisadas

¹ Ils chantuns che intermedieschon la furmaziun pratica professiunala procuran per ina purschida da scolas professiunalas spezialisadas conform al basegn.

² L'instrucziun obligatorica è gratuita.

³ Tgi che ademplescha las premissas che vegnan pretendidas en il manaschi d'empredissadi ed en la scola professiunala spezialisada, po frequentar curs facultativs senza reducziun dal salari. La frequentaziun da quests curs ha lieu en consentiment cun il manaschi. En cas ch'ins na vegn betg perina, decida il chantun.

⁴ Sch'ina emprendista u sch'in emprendist è dependent d'in curs da sustegn per absolver cun success la scola professiunala spezialisada, po la scola professiunala spezialisada – en encliegentscha cun il manaschi e cun l'emprendista u cun l'emprendist – ordinar da frequentar tals curs. En cas ch'ins na vegn betg perina, decida il chantun. Ils curs da sustegn pon vegnir frequentads senza reducziun dal salari.

⁵ Sin proposta da las federaziuns professiunalas permetta il SEFRI d'organisar e da realisar curs professiunals interchantunals, sche quai gida a cuntanscher meglier las finamiras da furmaziun, promova la disponibilitad dals manaschis d'empredissadi, na chaschuna nagins custs excessivs e na chaschuna nagins dischavantatgs considerabels per las participantas e per ils participants.

Art. 23 Curs intermanaschials ed auters lieus da furmaziun cumparegliabels

¹ Ils curs intermanaschials ed ils auters lieus da furmaziun cumparegliabels vulan intermediar e laschar acquirir las abilitads fundamentalas. Els cumpletteschan la furmaziun pratica professiunala e la furmaziun da scola, là nua che l'activitad professiunala che vegn emprendida pretenda quai.

² Ils chantuns procuran – cun la cooperaziun da las organisaziuns dal mund da lavur – per ina purschida sufficienta da curs intermanaschials e d'auters lieus da furmaziun cumparegliabels.

³ La frequentaziun dals curs è obligatorica. Sin dumonda dals purschiders da la furmaziun pratica professiunala pon ils chantuns deliberar emprendistas ed emprendists dals curs, sch'ils cuntengs da tals vegnan intermediads en in center da furmaziun manaschial u en in lavuratori d'empredissadi.

⁴ Tgi che organisescha curs intermanaschials u purschidas cumparegliablas, po pretender dals manaschis d'empredissadi u da las instituziuns da furmaziun ina participaziun adequata als custs. Per evitar distorsiuns da concorrenza pon las organisaziuns dal mund da lavur che organiseschan curs intermanaschials e purschidas cumparegliablas pretender ina participaziun als custs pli auta dals manaschis che n'èn betg commembers da l'organisaziun.

⁵ Il Cussegl federal fixescha las premissas e l'import da la participaziun als custs.

4. part: Surveglianza

Art. 24

¹ Ils chantuns procuran per la surveglianza da la furmaziun fundamentala professiunala.

² Da la surveglianza fan part la cussegliaziun e l'accompagnament da las partidas dal contract d'emprendissadi sco er la coordinaziun tranter ils acturs participads a la furmaziun fundamentala professiunala.

³ Objects da surveglianza èn ultra da quai en spezial:

- a. la qualitat da la furmaziun pratica professiunala, inclusiv dals curs intermanaschials e dals auters lieus da furmaziun cumparegliabels;
- b. la qualitat da la furmaziun da scola;
- c. ils examens ed autras proceduras da qualificaziun;
- d. l'observaziun da las disposiziuns legalas dal contract d'emprendissadi;
- e. l'observaziun dal contract d'emprendissadi tras las partidas.

⁴ Sin ina proposta communabla dals purschiders da la furmaziun professiunala sco er da las emprendistas e dals emprendists decida il chantun davart:

- a. l'equivalenza da las furmaziuns professiunalas betg formalas tenor l'artitgel 17 alinea 5;
- b. ils cas tenor l'artitgel 18 alinea 1.

⁵ En il rom da lur surveglianza pon ils chantuns en spezial:

- a. pretender la restituziun totala u parziala da contribuziuns ch'els han concedi tenor l'artitgel 52 alinea 2 segunda frasa;
- b. annullar in contract d'emprendissadi.

5. part: Maturitad professiunala federala

Art. 25

¹ La maturitad professiunala federala creescha las premissas per in studi ad ina scola auta professiunala.

² La furmaziun generala approfondada tenor l'artitgel 17 alinea 4 po vegnir acquirida er sunter avair obtegni l'attestat federal da qualificaziun.

³ Ils chantuns procuran per ina purschida che correspunda al basegn da l'instrucziun da maturitad professiunala.

⁴ L'instrucziun da maturitad professiunala che vegn dada en scolas publicas è gratuita. La Confederaziun ed ils chantuns pon sustegnair ils purschiders privats.

⁵ Il Cussegl federal regla la maturitad professiunala.

3. chapitel: Furmaziun professiunala superiura

Art. 26 Object

¹ Sin il stgalim terziar serva la furmaziun professiunala superiura ad intermediar ed a laschar acquirir las qualificaziuns ch'èn necessarias per exercitar in'activitad professiunala pretensiusa u da responsabladad.

² Ella premetta ch'i saja vegni obtegni in attestat federal da qualificaziun, ch'i saja vegnida terminada ina furmaziun generala superiura da scola u ina qualificaziun equivalenta.

Art. 27 Furmas da la furmaziun professiunala superiura

La furmaziun professiunala superiura vegn acquirida tras:

- a. in examen professiunal federal u in examen professiunal federal superieur;
- b. ina furmaziun che vegn renconuschida da la Confederaziun e che vegn dada en ina scola professiunala superiura.

Art. 28 Examens professiunals federals ed examens professiunals superiurs

¹ Ils examens professiunals federals ed ils examens professiunals federals superiurs premettan ina pratica professiunala respectiva ed enconuschientschas spezialisadas respectivias.

² Las organizaziuns dal mund da lavur cumpetentas reglan las cundiziuns d'admissiun, ils cuntegnns didactics, la procedura da qualificaziun, ils attestats ed ils titels. Per quest intent resguardan ellas las furmaziuns che suondan. Las prescripziuns èn suttamessas a l'approvaziun dal SEFRI. Ellas vegnan publitgadas en il Fegl uffizial federal en furma d'in renviament tenor l'artitgel 13 alineas 1 litera g e 3 da la lescha dals 18 da zercladur 2004⁹ davart las publicaziuns uffizialas.¹⁰

³ Il Cussegl federal regla las premissas e la procedura da l'approvaziun.

⁴ Ils chantuns pon porscher curs preparatorics.

Art. 29 Scolas professiunalas superiuras

¹ L'admissiun ad ina furmaziun che vegn renconuschida da la Confederaziun e che vegn dada en ina scola professiunala superiura premetta ina pratica professiunala respectiva, sche questa pratica n'è betg integrada en la furmaziun.

² La furmaziun a temp cumplain dura, inclusiv ils praticums, almain dus onns, la furmaziun complementara a la professiun almain trais onns.

⁹ CS 170.512

¹⁰ integrà la quarta frasa tras l'art. 21 cifra 2 da la lescha dals 18 da zercladur 2004 davart las publicaziuns uffizialas, en vigur dapi il 1. da schaner 2005 (CS 170.512)

³ En collavuraziun cun las organisaziuns responsablas fa il Departament federal d'economia, furmaziun e retschertga (DEFER)¹¹ prescripziuns minimalas per la renconuschientscha federala da las furmaziuns e dals studis da diplom supplementar a las scolas professiunalas superiuras. Las prescripziuns pertutgan las cundiziuns d'admissiun, ils cuntegns didactics, la procedura da qualificaziun, ils attestats ed ils titels.

⁴ Ils chantuns pon porscher sezs furmaziuns.

⁵ Ils chantuns han la surveglianza da las scolas professiunalas superiuras, sch'els porschan furmaziuns che vegnan renconuschidas da la Confederaziun.

4. chapitel: Furmaziun supplementara orientada a la professiun

Art. 30 Object

Sin basa d'ina moda d'emprender organisada ha la furmaziun supplementara orientada a la professiun l'intent:

- a. da renovar, d'approfondar e da cumplettar qualificaziuns professiunalas existentas u d'acquirir novas qualificaziuns professiunalas;
- b. da sustegnair la flexibilitad professiunala.

Art. 31 Purschida da furmaziun supplementara orientada a la professiun

Ils chantuns procuran che la purschida da furmaziun supplementara orientada a la professiun correspundia al basegn.

Art. 32 Mesiras da la Confederaziun

¹ La Confederaziun promova la furmaziun supplementara orientada a la professiun.

² Ella sustegna en spezial purschidas che han l'intent da:

- a. permetter a persunas da restar en la vita professiunala, en cas ch'i dat midadas structuralas en il mund professiunal;
- b. levgiar a persunas che han reduci u interrut lur activitad professiunala il return en lur professiun.

³ Ella sustegna plinavant mesiras che promovon la coordinaziun, la trasparenza e la qualitat da la purschida da furmaziun supplementara.

⁴ Las purschidas da furmaziun supplementara orientada a la professiun che vegnan sustegnidas da la Confederaziun ston vegnir coordinadas cun las mesiras

¹¹ designaziun tenor la cifra I 8 da l'ordinaziun dals 15 da zercladur 2012 (reorganisaziun dals departaments), en vigur dapi il 1. da schaner 2013 (CULF 2012 3655). Questa midada è vegnida resguardada en l'entira lescha.

per il martgà da lavur tenor la lescha dals 25 da zercladur 1982¹² davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun.

5. chapitel: Procedura da qualificaziun, attestats e titels

1. part: Disposiziuns generalas

Art. 33 Examens ed autras proceduras da qualificaziun

Las qualificaziuns professiunalas vegnan cumprovas cun in examen cum-plessiv, cun ina cumbinaziun d'examens parzials u cun autras proceduras da qualificaziun che vegnan reconuschidas dal SEFRI.

Art. 34 Pretensiuns a las proceduras da qualificaziun

¹ Il Cussegl federal regla las pretensiuns a las proceduras da qualificaziun. El garantescha la qualidad e la cumparegliabladad tranter las proceduras da qualificaziun. Ils criteris da validaziun che vegnan utilisads en las proceduras da qualificaziun ston esser objectivs e transparents e garantir l'egualidad da las schanzas.

² L'admissiun a proceduras da qualificaziun n'è betg cumbinada cun la pretensiun d'avair frequentà tschertas furmaziuns specificas. Il SEFRI regla las premissas d'admissiun.

Art. 35 Promoziun d'autras proceduras da qualificaziun

La Confederaziun po promover organisaziuns che sviluppan u porschan autras proceduras da qualificaziun.

Art. 36 Protecziun dals titels

Mo titularas e titulars d'in diplom da la furmaziun fundamentala professiunala e da la furmaziun professiunala superiura èn autorisads da purtar ils titels fixads en las prescripziuns correspundentas.

2. part: Furmaziun fundamentala professiunala

Art. 37 Attestat federal da furmaziun professiunala

¹ L'attestat federal da furmaziun professiunala survegn, tgi che ha terminà la furmaziun fundamentala da dus onns cun in examen u tgi che ha reussì cun success ina procedura da qualificaziun equivalenta.

² L'attestat federal da furmaziun professiunala vegn emess da l'autorità chantunala.

¹² CS 837.0

Art. 38 Attestat federal da qualificaziun

¹ L'attestat federal da qualificaziun survegn, tgi che ha reussì cun success l'examen final d'emprendissadi u tgi che ha passà cun success ina procedura da qualificaziun equivalenta.

² L'attestat federal da qualificaziun vegn emess da l'autorità chantunala.

Art. 39 Attestat federal da maturità professiunala

¹ L'attestat federal da maturità professiunala survegn, tgi che posseda in attestat federal da qualificaziun ed ha reussì cun success l'examen da maturità professiunala che vegn reconuschì da la Confederaziun u tgi che ha passà cun success ina procedura da qualificaziun equivalenta.

² ...¹³

³ Ils chantuns procuran per la realisaziun dals examens da maturità professiunala ed emettan ils attestats. Cumentarmain po er la Confederaziun organisar tals examens.

Art. 40 Realisaziun da las proceduras da qualificaziun

¹ Ils chantuns procuran per la realisaziun da las proceduras da qualificaziun.

² Il SEFRI po surdar a las organisaziuns dal mund da lavur – sin lur proposta – l'incumbensa da realisar las proceduras da qualificaziun per singulas regiuns u per l'entira Svizra.

Art. 41 Taxas

¹ Per ils examens che mainan a l'attestat federal da qualificaziun, a l'attestat federal da furmaziun professiunala ed a l'attestat federal da maturità professiunala na dastgan vegnir adossadas naginas taxas a las candidatas ed als candidats sco er als purschiders da la furmaziun pratica professiunala.

² Per in'absenza nunmotivada u per ina retratga da l'examen sco er per la repetiziun da l'examen dastgan vegnir adossadas taxas.

3. part: Furmaziun professiunala superiura**Art. 42** Examens professiunals federals ed examens professiunals superiors

¹ L'examen professiunal federal e l'examen professiunal superiur sa drizzan tenor las prescripziuns respectivas (art. 28 al. 2).

² La Confederaziun procura per la surveglianza da quests examens.

¹³ Aboli tras la cifra II 2 da l'aggiunta da la LF dals 30 da settember 2011 davart l'agid a las scolas autas e davart la coordinaziun en il sector da las scolas autas svizras, en vigur dapi il 1. da schaner 2015 (CULF 2014 4103; Fegl uffizial federal 2009 4561)

Art. 43 Attestat professiunal e diplom; inscripziun en il register

¹ Tgi che ha reussi l'examen professiunal federal, survegn in attestat professiunal. Tgi che ha reussi l'examen professiunal federal superiur, survegn in diplom.

² L'attestat professiunal ed il diplom vegnan emess dal SEFRI.

³ Il SEFRI maina in register public cun ils numns da las titularas e dals titulars dals attestats professiunals e dals diploms.

Art. 44 Scola professiunala superiura

¹ Tgi che reussescha l'examen d'ina scola professiunala superiura u tgi che passa cun success ina procedura da qualificaziun equivalenta, survegn in diplom da la scola.

² La procedura d'examen e la procedura da qualificaziun equivalenta sa drizzan tenor las prescripziuns minimalas (art. 29 al. 3).

6. chapitel: Furmaziun da las personas responsablas per la furmaziun professiunala**Art. 45** Pretensiuns a las furmaturas ed als furmaturs professiunals

¹ Furmatura u furmatur professiunal è tgi ch'intermediescha la furmaziun pratica professiunala en il rom da la furmaziun fundamentala professiunala.

² Furmaturas e furmaturs professiunals han ina furmaziun qualifitgada en lur spezialitad professiunala sco er abilitads pedagogicas e metodich-didacticadas adequatas.

³ Il Cussegl federal fixescha las pretensiuns minimalas a la scolaziun da las furmaturas e dals furmaturs professiunals.

⁴ Ils chantuns procuran per la scolaziun da las furmaturas e dals furmaturs professiunals.

Art. 46 Pretensiuns a las personas d'instrucziun

¹ Las personas d'instrucziun che instrueschan en la furmaziun fundamentala professiunala, en la furmaziun professiunala superiura ed en la furmaziun supplementara orientada a la professiun, han per regla ina furmaziun specifica en lur spezialitad professiunala, ina furmaziun pedagogica ed ina furmaziun metodich-didactica.

² Il Cussegl federal fixescha las pretensiuns minimalas a la furmaziun da las personas d'instrucziun.

Art. 47 Autras persunas responsablas per la furmaziun professiunala

La Confederaziun po metter a disposiziun purschidas per la furmaziun d'altres persunas responsablas per la furmaziun professiunala sco per las expertas e per ils experts d'examen u per autras persunas ch'èn activas en la furmaziun professiunala.

Art. 48 Promoziun da la pedagogia per la furmaziun professiunala; Institut federal da pedagogia per la furmaziun professiunala (institut)¹⁴

¹ La Confederaziun promova la pedagogia per la furmaziun professiunala.

² Per quest intent maina ella in institut sin il stgalim da scola auta; quest institut ha las suandantas incumbensas:

- a. garantir la furmaziun e la furmaziun supplementara da las persunas responsablas per la furmaziun professiunala, en spezial da las persunas d'instrucziun, uschenavant ch'ils chantuns n'èn betg cumpetents;
- b. perscrutaziun, studis, experiments da pilot e servetschs en il sector da la furmaziun professiunala e da la furmaziun supplementara orientada a la professiun.

³ Il Cussegl federal po surdar a l'institut ulteriuras incumbensas ch'èn d'interess naziunal.

⁴ Il Cussegl federal regla l'institut. Tras ina subdivisiun adattada resguarda el ils basegns dals chantuns e da las regions linguisticas.

⁵ Per il quint, per il preventiv e per la planisaziun da finanzas da l'institut vala la lescha federala dals 6 d'october 1989¹⁵ davart las finanzas da la Confederaziun. En cas spezials po il Cussegl federal prevair divergenzas, uschenavant che las incumbensas da l'institut giustifitgeschan quai.

⁶ Per purschidas da furmaziun e per servetschs da l'institut po vegnir adossada ina taxa. Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas.

⁷ Il Cussegl federal po – ensemen cun ils chantuns – crear ina instituziun che remplazza u che completescha l'institut u reconuscher instituziuns existentas.

⁸ L'institut collavura cun instituziuns da furmaziun adattadas.

¹⁴ versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 18 da zercladur 2010, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (AS **2010** 5003; BBl **2009** 7207).

¹⁵ [CULF **1990** 985, **1995** 836 cifra II, **1996** 3042, **1997** 2022 aggiunta cifra 2 2465 aggiunta cifra 11, **1998** 1202 art. 7 cifra 3, 2847 aggiunta cifra 5, **1999** 3131, **2000** 273 aggiunta cifra 7, **2001** 707 art. 31 cifra 2, **2002** 2471, **2003** 535, 3543 aggiunta cifra II 7 4265 5191, **2004** 1633 cifra I 6 1985 aggiunta cifra II 3 2143. CULF **2006** 1275 art. 64]. Vesair ussa la lescha federala dals 7 d'october 2005 davart las finanzas da la Confederaziun (CS **611.0**)

Art. 48a¹⁶ Prestaziun pajadas

¹ L'institut po far prestaziuns pajadas per terzs, sche questas prestaziuns:

- a. han in stretg connex cun las incumbensas principalas da l'institut;
- b. na pericliteschan betg che las incumbensas principalas vegnian ademplitas;
- c. na dovran naginas capacitads personalas e materialas supplementaras.

² Prestaziuns pajadas pon vegnir fatgas a basa d'ina calculaziun dals custs e da las prestaziuns fixond pretschs ch'èn permettan almain da cuvriir ils custs. Il DEFR po permetter excepziuns per tshertas prestaziuns, sche l'economia privata na vegn betg concurrenzada tras quai.

7. chapitel: Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera**Art. 49** Princip

¹ La cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera gida giuvenils e creschids a tsherner la professiun ed il studi sco er a planisar la carriera professiunala.

² La cussegliaziun ha lieu tras infurmaziun e tras cussegliaziun personala.

Art. 50 Qualificaziun da las cussegliadras e dals cussegliaders

¹ Las cussegliadras ed ils cussegliaders da professiun, da studi e da carriera ston avair terminà cun success ina furmaziun spezialisada che vegn renconuschida da la Confederaziun.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns minimalas per la renconuschientscha da las furmaziuns.

Art. 51 Incumbensa dals chantuns

¹ Ils chantuns procuran per ina cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera.

² Els han quità che la cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera saja accordada cun las mesiras per il martgà da lavur tenor la lescha dals 25 da zercladur 1982¹⁷ davart l'assicuranza cunter la dischoccupaziun.

¹⁶ agiuntà tras la cifra 1 da l'agiunta da la LF dals 18 da zercladur 2010, en vigur dapi il 1. da schaner 2011 (CULF 2010 5003; Fegl uffizial federal 2009 7207).

¹⁷ CS 837.0

8. chapitel: Participaziun da la Confederaziun als custs da la furmaziun professiunala; fond per la furmaziun professiunala

1. part: Participaziun da la Confederaziun als custs da la furmaziun professiunala

Art. 52 Princip

¹ La Confederaziun sa participescha, en il rom dals credits permess, adequatamain als custs da la furmaziun professiunala tenor questa lescha.

² Ella paja principalmain contribuziuns pauschalas als chantuns per finanziaziun las incumbensas tenor l'artitgel 53. Ils chantuns transmettan questas contribuziuns a terzas personas en proporziun a las incumbensas ch'els han surdà ad ellas.

³ Il rest da sia contribuziun paja la Confederaziun a:

- a. chantuns e terzas personas per finanziaziun projects che servan a sviluppar la furmaziun professiunala e la qualidad (art. 54);
- b. chantuns e terzas personas per prestaziuns spezialas ch'èn d'in interess public (art. 55);
- c. terzas personas per la realisaziun dals examens professiunals federals e dals examens professiunals federals superiurs sco er per las furmaziuns da scolas professiunalas superiuras (art. 56).

Art. 53 Contribuziuns pauschalas als chantuns

¹ Las contribuziuns pauschalas che vegnan pajadas als chantuns vegnan calculadas principalmain sin basa dal dumber da personas che absolvan ina furmaziun fundamentala professiunala. Plinavant tegnan las contribuziuns quint adequatamain da la dimensiun e dal gener da la furmaziun fundamentala sco er da la purschida da furmaziun professiunala superiura. Il Cussegl federal po resguardar ulteriurs criteris.¹⁸

² Las contribuziuns pauschalas vegnan pajadas per las suandantas incumbensas:

- a. purschidas da:
  1. accompagnament individual spezialisà d'emprendistas e d'emprendists che absolvan furmaziuns fundamentalas professiunalas da dus onns (art. 18 al. 2),
  2. mesiras per preparar per la furmaziun fundamentala professiunala (art. 12),
  3. scolas professiunalas spezialisadas (art. 21),
  4. curs intermanaschials e curs a lieus da furmaziun cumparegliabels (art. 23),

¹⁸ versiun tenor la cifra II 4 da la lescha federala dals 6 d'october 2006 davart la refurma da la golvaziun da finanzas e da la repartiziun da las incumbensas tranter la Confederaziun ed ils chantuns (NGF), en vigur dapi il 1. da schaner 2008 (CULF 2007 5779 5817; Fegl uffizial federal 2005 6029)

5. instrucziun da furmaziun generala per sa preparar per la maturitad professiunala (art. 25),
  6. curs preparatorics per ils examens professiunals federals e per ils examens professiunals federals superiurs (art. 28),
  7. furmaziuns en scolas professiunalas superiuras (art. 29),
  8. furmaziun supplementara orientada a la professiun (art. 30–32),
  9. occurrenzas da furmaziun per furmaturas e per furmaturs da la professiun (art. 45),
  10. qualificaziun da las cussegliastras e dals cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera (art. 50);
- b. realisaziun d'examens e d'autras proceduras da qualificaziun (art. 40 al. 1) cun resalva da l'artitgel 52 alinea 3 litera c.

Art. 54 Contribuziuns per projects per sviluppar la furmaziun professiunala e per sviluppar la qualitat

Las contribuziuns per projects ch'èn destinads a sviluppar la furmaziun professiunala tenor l'artitgel 4 alinea 1 e las contribuziuns per projects ch'èn destinads a sviluppar la qualitat tenor l'artitgel 8 alinea 2 èn limitadas temporalmain.

Art. 55 Contribuziuns per prestaziuns spezialas ch'èn d'in interess public

¹ Sco prestaziuns spezialas ch'èn d'in interess public valan particularmain:

- a. mesiras per promover l'egualitad effectiva tranter dunna ed um sco er per promover la furmaziun e la furmaziun supplementara orientada a la professiun da persunas cun impediments (art. 3 lit. c);
- b. l'infurmaziun e la documentaziun (art. 5 lit. a);
- c. la creaziun da meds d'instrucziun per las minoritads linguisticas (art. 5 lit. b);
- d. mesiras per megliar la chapientscha ed il barat tranter las cuminanzas linguisticas (art. 6);
- e. mesiras che van a favur da regions e da gruppas dischavantagiadas (art. 7);
- f. mesiras per integrar en la furmaziun professiunala giuvenils cun difficultads en scola, cun difficultads socialas u cun difficultads linguisticas (art. 7);
- g. mesiras per promover da restar e da returnar en la vita professiunala (art. 32 al. 2);
- h. mesiras per promover la coordinaziun, la trasparenza e la qualitat da la purschida da furmaziun supplementara (art. 32 al. 3)
- i. promoziun d'autras proceduras da qualificaziun (art. 35);

- j. mesiras che servan a garantir ed ad amplifitgar la purschida da plazzas d'emprendissadi (art. 1 al. 1)

² Contribuziuns per prestaziuns ch'èn d'in interess public vegnan concedidas mo, sche las prestaziuns èn vegnidas concepidas a pli lunga vista e sch'ellas basegnan ina promoziun speziala per ch'ellas possian vegnir furnidas.

³ Il Cussegl federal po fixar ulteriuras prestaziuns d'in interess public che pon survegnir contribuziuns.

⁴ Il Cussegl federal fixescha ils criteris per la concessiun da las contribuziuns.

Art. 56 Contribuziuns per examens professiunals federals e per examens professiunals federals superiurs; furnaziuns da scolas professiunals superiuras

La Confederaziun po subvenziunar la realisaziun dals examens professiunals federals e dals examens professiunals federals superiurs sco er las furnaziuns da scolas professiunals superiuras che vegnan purschidas d'organisaziuns dal mund da lavur.

Art. 57 Cundiziuns e pretensiuns

¹ Contribuziuns tenor ils artitgels 53 fin 56 vegnan concedidas mo, sch'il project che sto vegnir subvenziunà:

- a. è confurm als basegns;
- b. è organisà en moda cunvegna;
- c. cumpiglia mesiras che permettian da sviluppar la qualitat.

² Il Cussegl federal po prevair ulteriuras cundiziuns e pretensiuns. El regla la calculaziun da las contribuziuns.

Art. 58 Reducziun e refusa da contribuziuns

La Confederaziun reducescha contribuziuns permissas u refusa novas contribuziuns, sche las persunas che survegnan contribuziuns negligeschan u violeschan considerablmain las incumbensas e las obligaziuns ch'ellas han tenor questa lescha.

Art. 59 Finanziaziun e participaziun da la Confederaziun

¹ L'Assamblea federala permetta per ina perioda da contribuziun da plirs onns, mintgamai tras in simpel conclus federal:

- a. la limita d'expensas per las contribuziuns pauschalas che vegnan pajadas als chantuns tenor l'artitgel 53;
- b. il credit d'impegn per las contribuziuns a projects tenor l'artitgel 54, a prestaziuns spezialas ch'èn d'in interess public tenor l'artitgel 55, a la realisaziun dals examens professiunals federals e dals examens

professionals federals superiurs sco er a furmaziuns da scolas professiunalas superiuras tenor l'artitgel 56.

² La participaziun da la Confederaziun als custs correspunda a circa in quart da l'import che vegn pajà dal maun public per la furmaziun professiunala tenor questa lescha. Da questa participaziun paja la Confederaziun in import da 10 pertschient sco contribuziun a projects ed a prestaziuns tenor ils artitgels 54 e 55.

2. part: Fond per la furmaziun professiunala

Art. 60

¹ Per promover la furmaziun professiunala pon las organisaziuns dal mund da lavur ch'èn competentas per la furmaziun e per la furmaziun supplementara sco er per ils examens crear ed accumular agens fonds per la furmaziun professiunala.

² Las organisaziuns defineschan l'intent da promoziun da lur fond per la furmaziun professiunala. Cunzunt duain ellas sustegnair ils manaschis da lur branscha a sviluppar la furmaziun supplementara specifica per la professiun.

³ Sin dumonda da l'organisaziun competente po il Cussegl federal declerar il fond per la furmaziun professiunala da questa organisaziun sco liant per tut ils manaschis da la branscha ed obligar quests ultims da pajar contribuziuns da furmaziun. Qua valan confirm al senn las disposiziuns da la lescha federala dals 28 da settember 1956¹⁹ davart la decleranza impegnativa da contracts collectivs da lavur.

⁴ La premissa per declerar las disposiziuns sco liantas è, che:

- a. almain 30 pertschient dals manaschis cun almain 30 pertschient da las lavurantas e dals lavurants sco er da las emprendistas e dals emprendists da questa branscha sajan gia participads finanziailmain al fond per la furmaziun;
- b. l'organisaziun disponia d'ina atgna instituziun da furmaziun;
- c. las contribuziuns vegnian incassadas mo per las professiuns specificas da la branscha;
- d. las contribuziuns vegnian investidas en mesiras da la furmaziun professiunala che van a favur da tut ils manaschis.

⁵ Il gener e l'import da las contribuziuns da furmaziun sa drizzan tenor la contribuziun da las commembras e dals commembers da l'organisaziun respectiva; questas contribuziuns èn destinadas als custs da la furmaziun professiunala. Il Cussegl federal fixescha l'import maximal; el po differenziar ils imports maximals tenor branschas.

¹⁹ CS 221.215.311

⁶ Manaschis che pajan la contribuziun a la furmaziun professiunala tras la federaziun, che la pajan en in fond da furmaziun professiunala u che pon cumprovar ch'els furneschan autras prestaziuns adequatas da furmaziun u da furmaziun supplementara, na dastgan betg vegnir obligads da far ulteriurs pajaments en fonds da furmaziun ch'èn vegnids declerads sco generalmain liants.

⁷ Il SEFRI ha la surveglianza dals fonds ch'èn vegnids declerads sco generalmain liants. L'ordinaziun regla ils detagls da la contabilitad e da la revisiun.

9. chapitel: Meds legals, disposiziuns penalas, execuziun

1. part: Meds legals

Art. 61

¹ Las autoritads da meds legals èn:

- a. in'autoridad chantunala designada dal chantun per disposiziuns d'autoritads chantunalas e da purschiders che han ina incumbensa chantunala;
- b.²⁰ il SEFRI per autras disposiziuns d'organisaziuns ordaifer l'administraziun federala.
- c. e d. ...²¹

² Dal rest sa drizza la procedura tenor las disposiziuns generalas da la giurisdicziun administrativa federala.

2. part: Disposiziuns penalas

Art. 62 Cuntravenziun e tralashada

¹ Cun ina multa vegn chastià, tgi che surpiglia la furmaziun da persunas:

- a. senza la permissiun tenor l'artitgel 20 alinea 2;
- b. senza concluder il contract d'emprendissadi (art. 14).

² En cas d'ina leva culpa poi vegnir pronunzià in avertiment empè d'ina multa.

Art. 63 Abus da titels

¹ Cun ina multa vegn chastià, tgi che:

- a. porta in titel protegi senza avair reussì cun success ils examens necessaris u passà ina procedura da qualificaziun equivalenta;

²⁰ versiun tenor la cifra 35 da l'aggiunta tar la lescha dals 17 da zercladur 2005 davart il tribunal administrativ federal, en vigur dapi il 1. da schaner 2007 (CS 173.32)

²¹ aboli tras la cifra 35 da l'aggiunta tar la lescha dals 17 da zercladur 2005 davart il tribunal administrativ federal, en vigur dapi il 1. da schaner 2007 (CS 173.32)

- b. utilischescha in titel che dat l'impressiun ch'el haja reussi l'examen correspondent u haja passà ina procedura da qualificaziun equivalenta.

² Las disposiziuns penalas da la lescha federala dals 19 da december 1986²² davart la concorrenza illoiala restan resalvadas.

Art. 64 Persecuziun penala

La persecuziun penala è chausa dals chantuns.

3. part: Execuziun

Art. 65 Confederaziun

¹ Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns executivas, uschenavant che la lescha na regla betg autramain questa cumpetenzza.

² El po delegar la cumpetenzza da decretar prescripziuns al DEFR u al SEFRI.

³ Ils chantuns e las organisaziuns interessadas vegnan tadlads avant che decretar:

- a. disposiziuns executivas;
- b. ordinaziuns da furmaziun.

⁴ La Confederaziun ha la surveglianza suprema davart l'execuziun da questa lescha tras ils chantuns.

Art. 66 Chantuns

Uschenavant che l'execuziun n'è betg attribuida a la Confederaziun, è ella chausa dals chantuns.

Art. 67 Transferiment d'incumbensas a terzas personas

La Confederaziun ed ils chantuns pon surdar incumbensas executivas ad organisaziuns dal mund da lavur. Questas organisaziuns pon incassar taxas per disposiziuns e per servetschs.²³

Art. 68 Renconuschientscha da diploms e d'attestats esters; collavuraziun e mobilitad internaziunala

¹ Il Cussegl federal regla la renconuschientscha da diploms e d'attestats esters da la furmaziun professiunala en il champ d'applicaziun da questa lescha.

² Il Cussegl federal po concluder en atgna cumpetenzza cunvegna internaziunala per promover la collavuraziun e la mobilitad internaziunala en il champ da la furmaziun professiunala.

²² CS 241

²³ frasa integrada tras la cifra II da la LF dals 17 da december 2004, en vigur dapi ils 5 d'october 2005 (CULF 2005 4635 4643; Fegl uffizial federal 2004 145)

Art. 69 Cumissiun federala per la furmaziun professiunala

¹ Il Cussegl federal nominescha ina cumissiun federala per la furmaziun professiunala.

² Ella sa cumpona da maximalmain 15 represchentantas e represchentants da la Confederaziun, dals chantuns, da las organisaziuns dal mund da lavur sco er da la scienza. Ils chantuns han il dretg da proponer trais commembras u commembers.

³ La cumissiun vegn presidiada dal secretari da stadi dal SEFRI²⁴.

⁴ Il SEFRI maina il secretariat.

Art. 70 Incumbensas da la cumissiun federala per la furmaziun professiunala

¹ La cumissiun per la furmaziun professiunala ha las suandantas incumbensas:

- a. ella cusseglia las autoritads federalas en dumondas generalas da la furmaziun professiunala, en dumondas dal svilup e da la coordinaziun sco er da l'armonisaziun cun la politica da furmaziun generala;
- b. ella giuditgescha ils projects per sviluppar la furmaziun professiunala tenor l'artitgel 54, las dumondas da contribuziun per prestaziuns spezialas ch'èn d'in interess public tenor l'artitgel 55 e las dumondas da sustegn en il sector da la furmaziun professiunala tenor l'artitgel 56 sco er la perscrutaziun, ils studis, ils projects da pilot ed ils servetschs en il sector da la furmaziun professiunala e da la furmaziun supplementara orientada a la professiun tenor l'artitgel 48 alinea 2 litera b.

² Ella po far senza propostas e fa recumandaziuns per mauns da l'autoritad da subvenziun davart ils projects che ston vegnir giuditgads.

Art. 71 Cumissiun federala per la maturitad professiunala

Il Cussegl federal nominescha ina cumissiun federala per la maturitad professiunala.²⁵ La cumissiun è l'organ consultativ per dumondas da la maturitad professiunala, en spezial per dumondas davart la renconuschientscha da proceduras da qualificaziun.

²⁴ designaziun tenor la cifra I 8 da l'ordinaziun dals 15 da zercladur 2012 (reorganisaziun dals departaments), en vigur dapi il 1. da schaner 2013 (CULF 2012 3655). Questa midada è vegnida resguardada en l'entira lescha.

²⁵ versiun tenor la cifra I 6.2 da l'ordinaziun dals 9 da november 2011 (examinaziun da las cumissiuns extraparlamentaras), en vigur dapi il 1. da schaner 2012 (CULF 2011 5227).

10. chapitel: Disposiziuns finalas

Art. 72 Aboliziun e midada dal dretg vertent

L'aboliziun e la midada dal dretg vertent vegnan regladas en l'agiunta.

Art. 73 Disposiziuns transitoricas

¹ Las ordinaziuns chantunalas e federalas vertentas davart la furmaziun ston vegnir adattadas respectivamain remplazzadas entaifer tshintg onns dapi l'entrada en vigur da questa lescha.

² Titels protegids ch'èn vegnids acquirids tenor il dretg vertent èn protegids er vinavant.

³ La midada a contribuziuns pauschalas tenor l'artitgel 53 alinea 2 ha lieu progressivamain entaifer quatter onns.

⁴ La participaziun als custs tras la Confederaziun vegn augmentada entaifer quatter onns progressivamain sin quella part ch'è fixada en l'artitgel 59 alinea 2.

Art. 74 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da schaner 2004²⁶

²⁶ COCF dals 19 da november 2003

Agiunta
(art. 72)

Aboliziun e midadas dal dretg vertent

I

Ils suandants relaschs vegnan abolids:

1. lescha federala dals 19 d'avrigl 1978²⁷ davart la furmaziun professiunala
2. lescha federala dals 19 da zercladur 1992²⁸ davart ils agids finansials a las scolas professiunalas superiuras da lavur sociala

II

Ils relaschs qua sutvart vegnan midads sco suonda:

...²⁹

²⁷ [CULF **1979** 1687, **1985** 660 cifra I 21, **1987** 600 art. 17 cifra 3, **1991** 857 agiunta cifra 4, **1992** 288 agiunta cifra 17 2521 art. 55 cifra 1, **1996** 2588 art. 25 al. 2 ed agiunta cifra 1, **1998** 1822 art. 2, **1999** 2374 cifra I 2, **2003** 187 agiunta cifra II 2]

²⁸ [CULF **1992** 1973]

²⁹ Las midadas pon vegnir consultadas en il CULF **2003** 4557.